

Spotkanie w ramach dialogu firm audytorskich oraz Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

spotkanie online

23 maja 2024 r.

Plan spotkania

- 1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania**
2. Wystąpienie prezesa Agencji
3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji
4. Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie
5. Dyskusja i pytania
6. Zakończenie

Cel spotkania

- ✓ Kontynuacja wymiany poglądów zapoczątkowanej w trakcie wcześniejszych spotkań.
- ✓ Przedstawienie priorytetów Agencji 2024 r.
- ✓ Poinformowanie o aktualnych tematach związanych z działalnością PANA.
- ✓ Pozyskanie informacji bezpośrednio od firm audytorskich na temat występujących wyzwań, trendów, trudnień lub barier dla świadczenia usług najwyższej jakości.
- ✓ Uzyskanie opinii na temat potrzeby utrzymania lub zmiany organizacji i formuły kolejnych spotkań.

Plan spotkania

1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania
2. **Wystąpienie prezesa Agencji**
3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji
4. Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie
5. Dyskusja i pytania
6. Zakończenie

Plan spotkania

1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania
2. Wystąpienie prezesa Agencji
- 3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji**
4. Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie
5. Dyskusja i pytania
6. Zakończenie

Aktualności związane z działalnością Agencji – implementacja CSRD (1)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (UC14) implementuje dyrektywę delegowaną KE 2023/2775 oraz Dyrektywa PE i Rady 2022/2464 (CSRD).

od 18 kwietnia 2024 r. trwa prowadzony przez Ministerstwo Finansów proces konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień projektu ustawy

25 kwietnia 2024 r. odbyło się webinarium nt. wdrożenia CSRD

20 maja 2024 r. na stronie Agencji zostało opublikowane stanowisko PANA w sprawie projektu ustawy

Agencja **pozytywnie opiniuje** kierunek zmian, które wpłyną na zrównoważony rozwój oraz rozwój rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich świadczących usługi atestacji sprawozdań zrównoważonego rozwoju.

Aktualności związane z działalnością Agencji – implementacja CSRD (2)

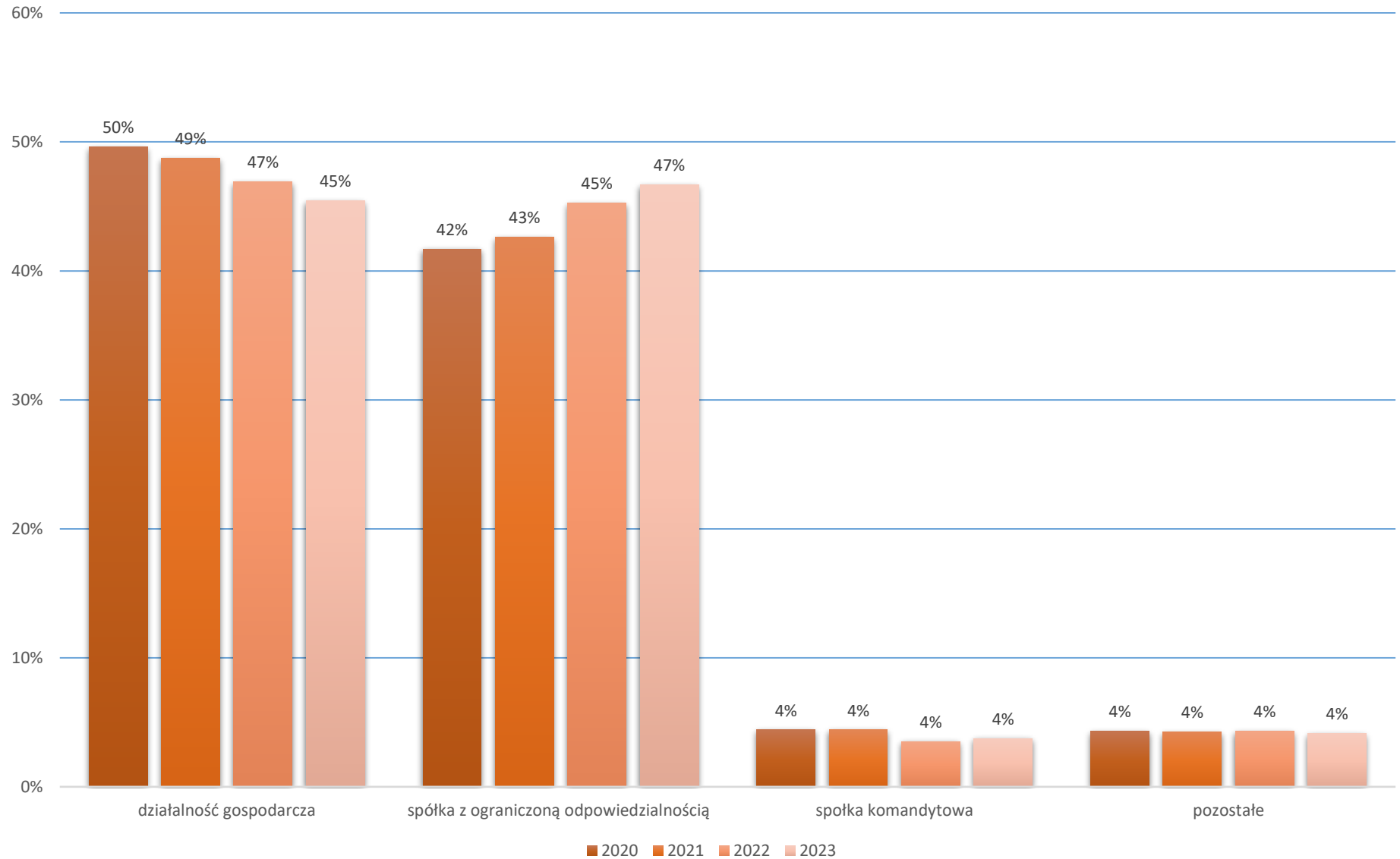
Wybrane uwagi Agencji do projektu ustawy zw. z implementacją CSRD m.in.:

- określenie harmonogramu zadań związanych z wydaniem i zatwierdzeniem standardu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju;
- doprecyzowanie zadań, kompetencji, charakteru, wymogów odrębnego komitetu (zajmującego się sprawozdawczością zrównoważonego rozwoju) funkcjonującego równoległe do komitetu audytu lub rozszerzenie zadań komitetu audytu;
- rozważenie usunięcia przepisów dotyczących rozstrzygania przez sąd powszechny w postępowaniach dyscyplinarnych o spełnianiu przez sprawozdanie z badania wymogów zgodnie z art. 159 ustawy o biegłych rewidentach;
- uzupełnienie listy firm audytorskich o datę wpisu oraz informacji publicznej o datę skreślenia z ww. listy;
- doprecyzowanie przepisów przejściowych, w szczególności dotyczących przekazania przez firmy audytorskie Agencji informacji o umowach atestacji SZR;
- wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego ponowny wpis uprawnień do atestacji SZR po skreśleniu informacji o uprawnieniach do atestacji SZR na wniosek lub wykreśleniu biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów na wniosek.

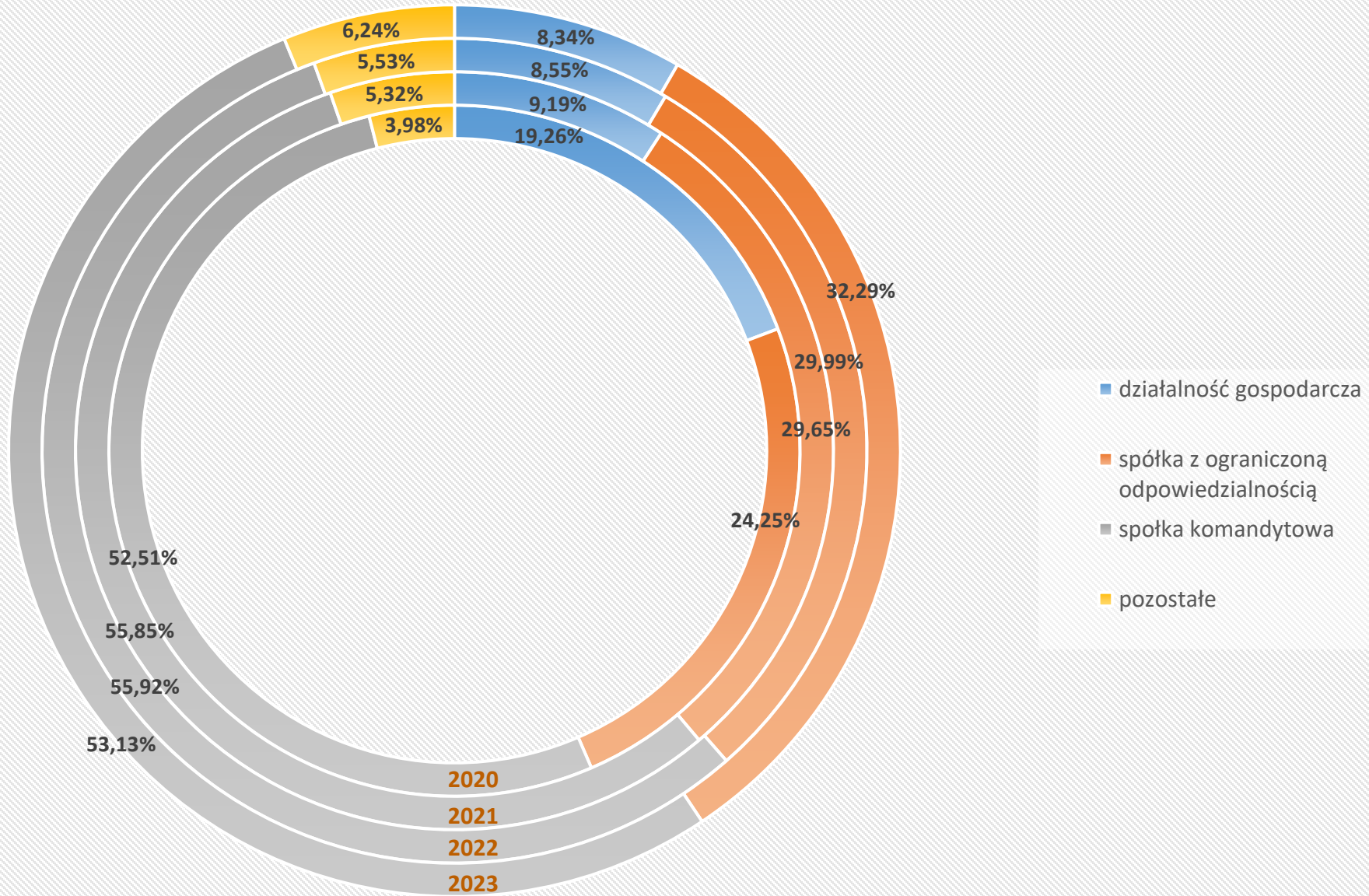
Aktualności związane z działalnością Agencji

Informacja o rynku usług firm
audytorskich

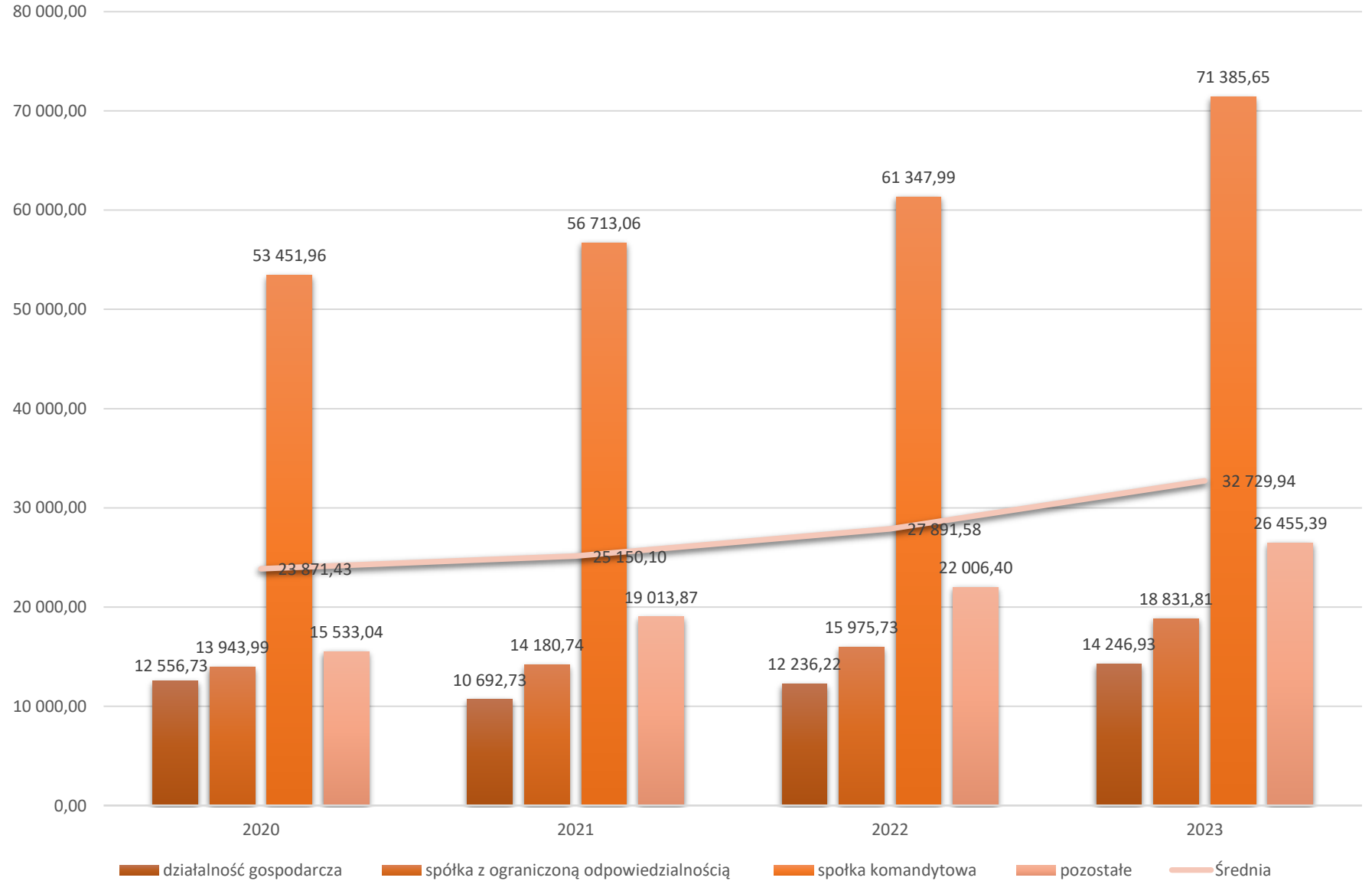
Podział FA ze względu na formę prawną prowadzonej działalności 2020-2023

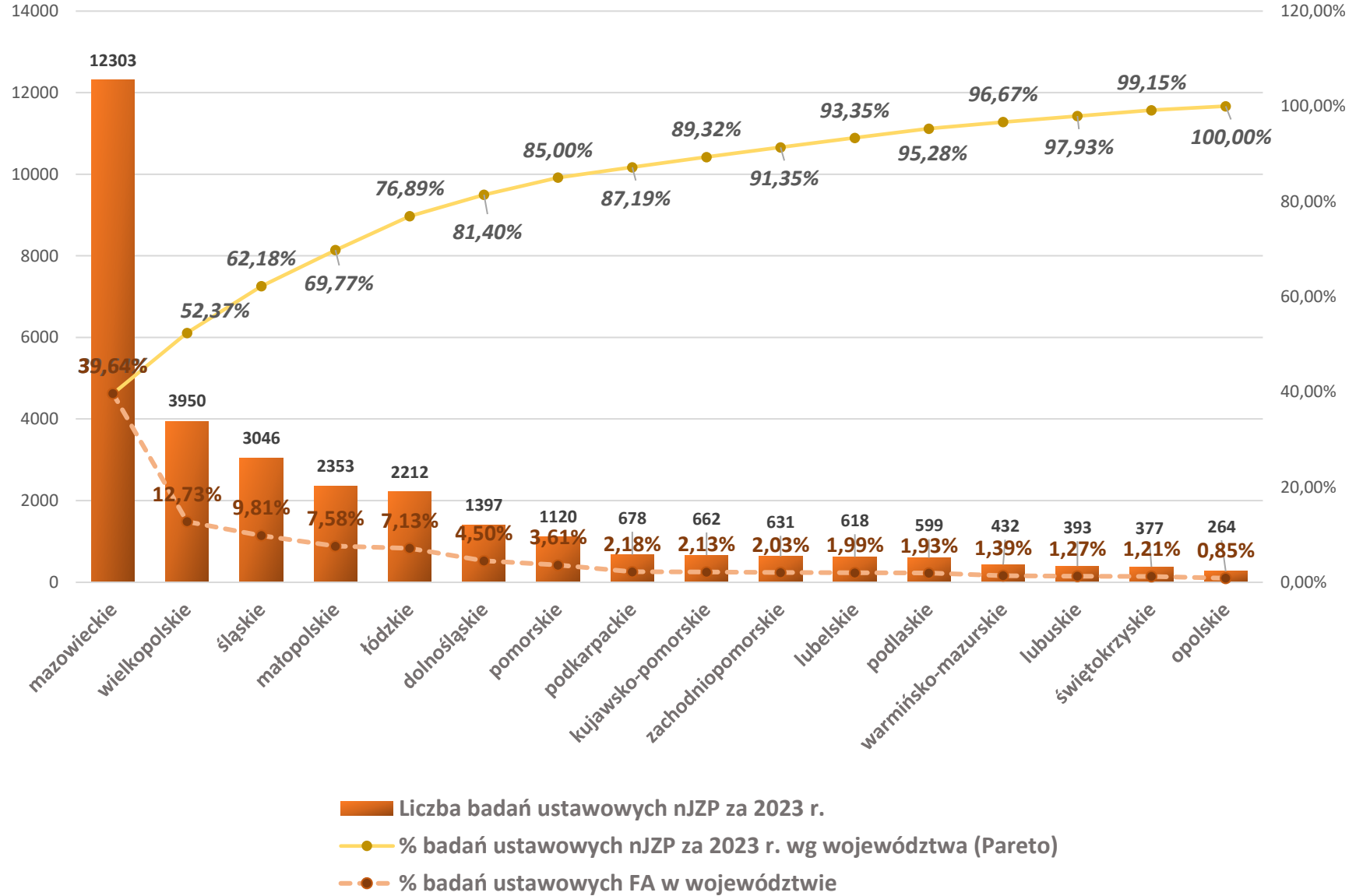
Udział % przychodów FA (w podziale na formę prawną) z badań ustawowych SF nie-JZP w latach 2020-2023

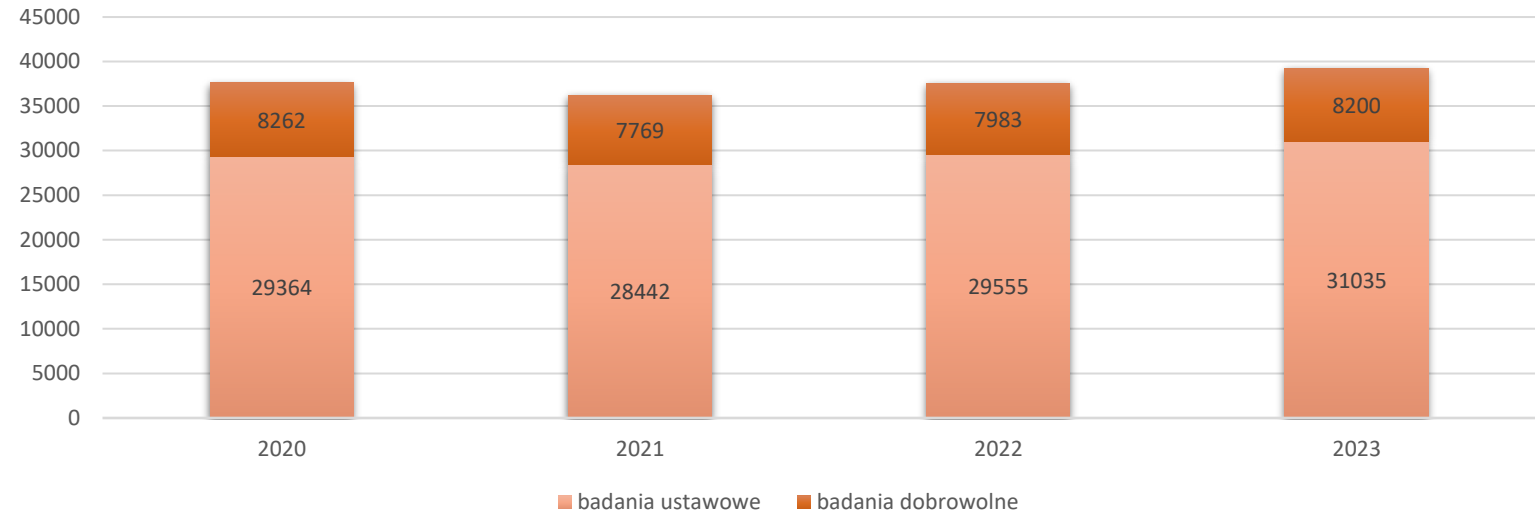
Średnie wynagrodzenie za badania ustawowe SF nie-JZP w latach 2020-2023

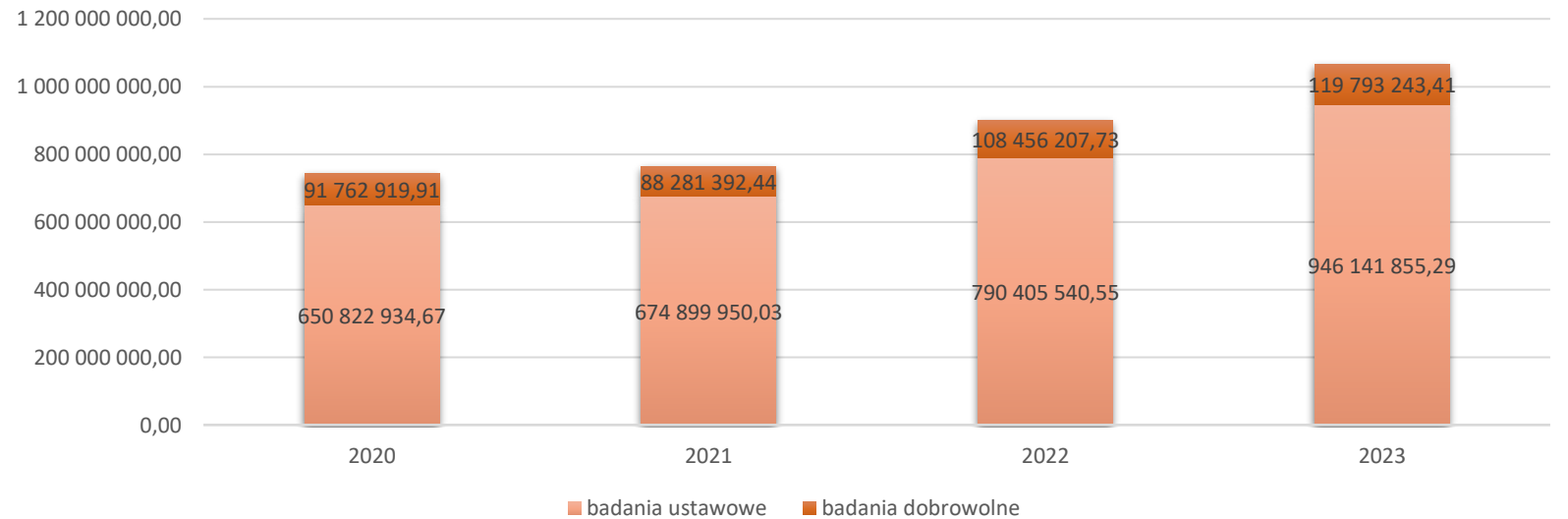
Liczba badań ustawowych SF nie-JZP za 2023 r. wg województw

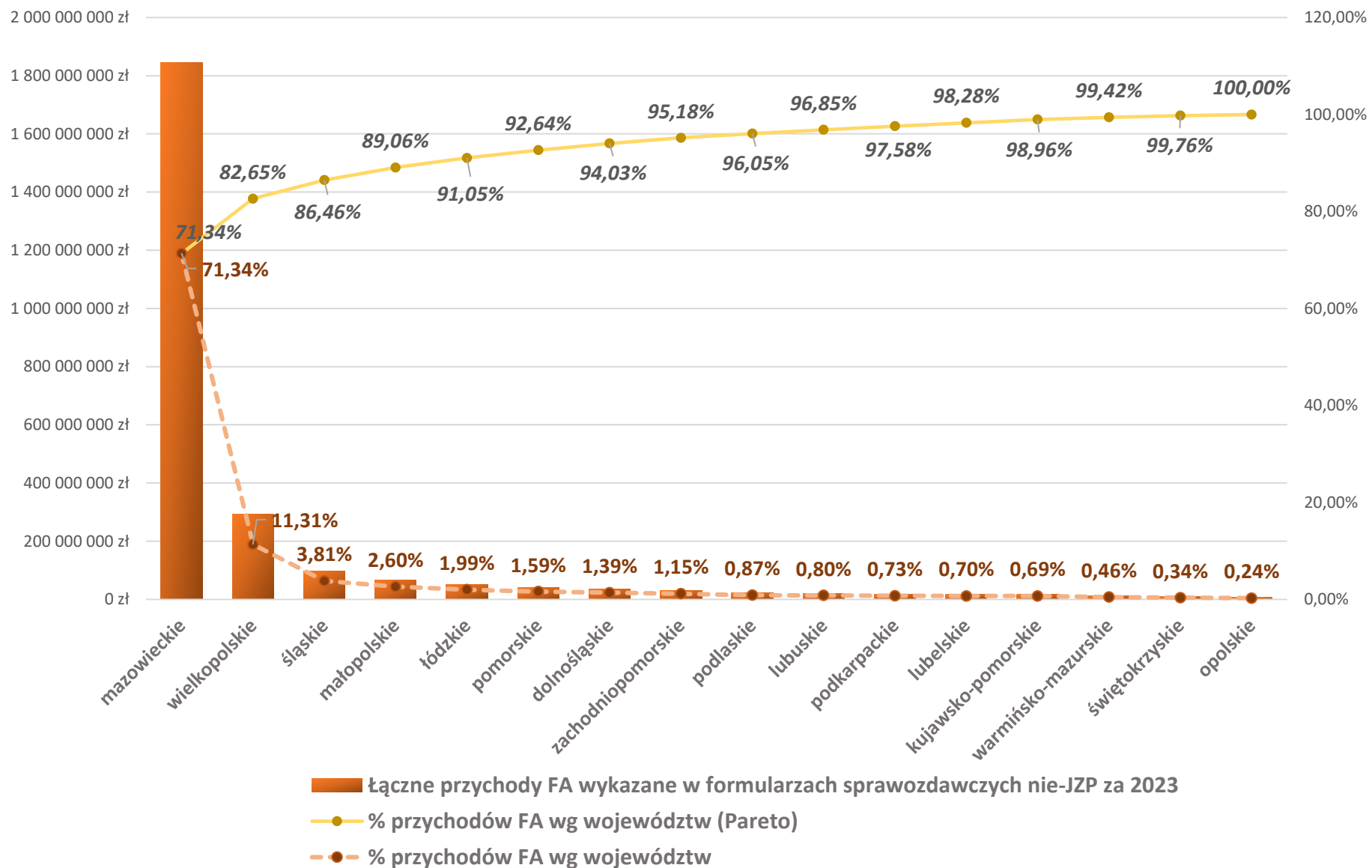
Liczba badań ustawowych SF nie-JZP oraz badań dobrowolnych nie-JZP w latach 2020-2023

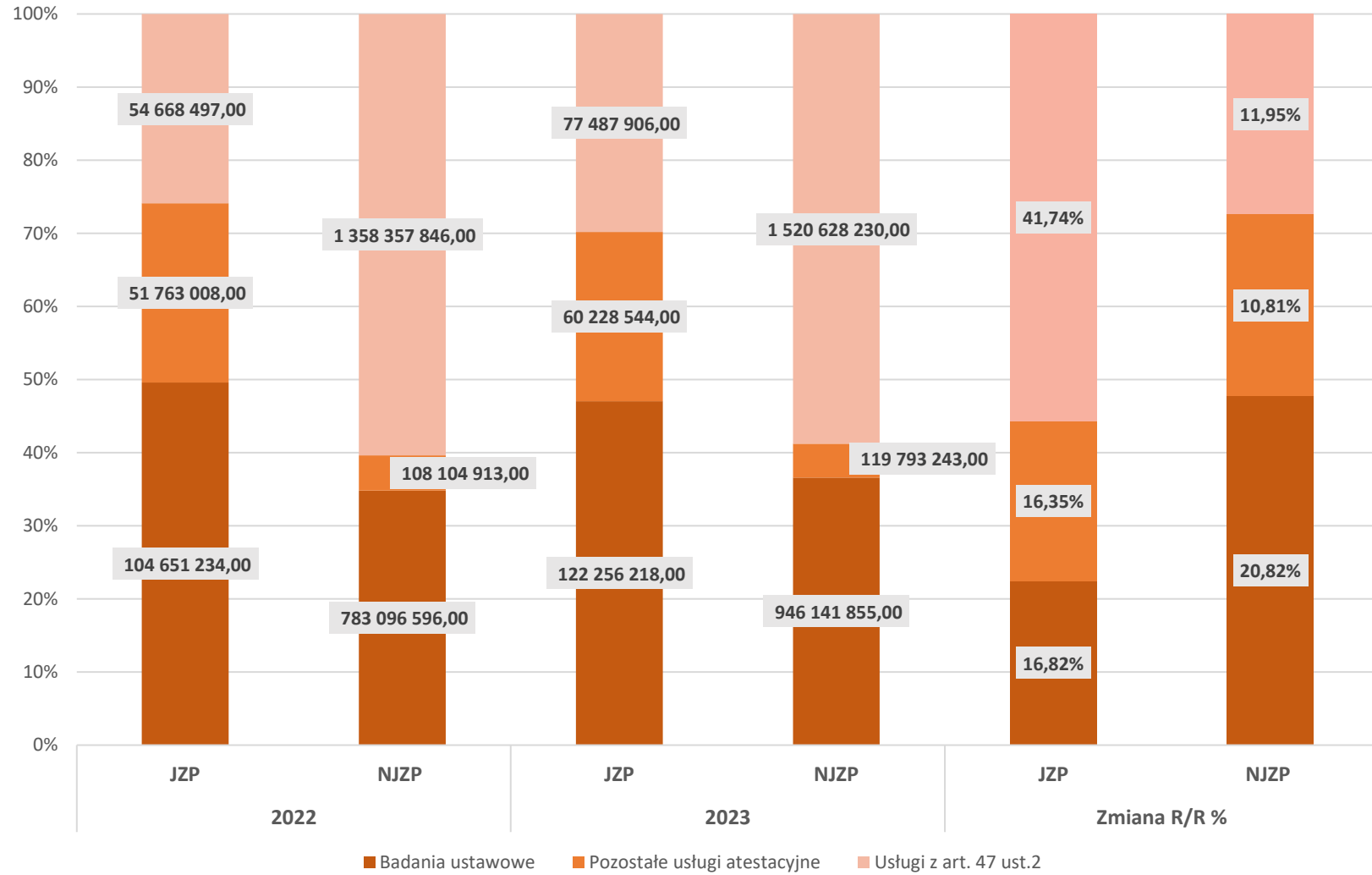
Przychody z badań ustawowych SF nie-JZP oraz badań dobrowolnych nie-JZP w latach 2020-2023

Przychody firm audytorskich z usług na rzecz nie-JZP za rok 2023

Przychody FA w latach 2022-2023 w podziale na usługi

Plan spotkania

1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania
2. Wystąpienie prezesa Agencji
3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji
4. **Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie**
5. Dyskusja i pytania
6. Zakończenie

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – procedury kontroli

Rewizja polityk i procedur kontroli:

- ✓ Analiza postulatów w zakresie kontroli skierowanych do Agencji przez firmy audytorskie (korespondencja z PIBR)
- ✓ Najbliższe planowanie działania Agencji w zakresie kontroli w FA
- ✓ Jakie są planowane zmiany w sposobie (procedurze) prowadzenia kontroli w dużych FA? Czy i jakie zmiany PANA planuje w stosunku do oceny stwierdzonych naruszeń?
- ✓ Problem nadmiernie uciążliwych kontroli małych/średnich FA
- ✓ Postulat dopasowania terminów kontroli do cyklu pracy BR

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – SWKJ

- ✓ Czy czynni BR będą w stanie sprostać wymogom ujętym w SWKJ w zakresie monitoringu, inspekcji i kontroli jakości zleceń?
- ✓ Wyzwanie dla małych FA – problemem jest wypełnienie wymogu kontroli przeprowadzanej przez zewnętrznego kontrolera jakości oraz monitorowanie systemu jakości – trudności z pozyskaniem zewnętrznych BR. Możliwe rozwiązanie w postaci bazy takich zewnętrznych BR.
- ✓ Jak PANA rozumie kwestię skalowalności firm audytorskich, np: w zakresie uproszczeń SWKJ i SZJ dla małych i mikro FA? w zakresie procedur badania mniej złożonych jednostek – czyli uproszczenia metodologii badania dla MZJ?

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – koncentracja i ryzyka na rynku FA

Wyzwania dotyczące koncentracji i zagrożeń systemowych rynku FA:

- ✓ Wnioski ze Sprawozdania Komisji Europejskiej: *Wspólne sprawozdanie w sprawie zmian na unijnym rynku świadczenia usług w zakresie badań ustawowych na rzecz jednostek interesu publicznego w latach 2019–2021*
 - ✓ *Utrzymująca się dominacja dużych FA*
 - ✓ *Najważniejsze obszary wpływające na ryzyko nieprawidłowości: błędy w metodyce badania, konieczność wzmocnienia kontroli jakości wykonania zlecenia, etyka i niezależność, bezpieczeństwo danych (dokumentacja), ocena ryzyka i badanie kontroli wewnętrznej w jednostce badanej*
 - ✓ Spadek liczby BR i FA
- ✓ Jakie działania podejmuje Agencja w kontekście koncentracji oraz ryzyk systemowych?
 - ✓ Monitorowanie rynku FA
 - ✓ Wspieramy trendy konsolidacyjne zmierzające do zwiększenia możliwości wypełniania wymogów regulacyjnych
 - ✓ Inicjatywy edukacyjne: konferencje, patronaty, wsparcie roli edukacyjnej PIBR
 - ✓ Otwarcie na dialog z organizacjami reprezentującymi FA
 - ✓ Kontrole tematyczne (raporty, np. SWKJ)
 - ✓ Współpraca z regulatorem (MF) oraz PIBR i SKwP w zakresie inicjatywy dot. zwiększenia atrakcyjności zawodu

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – stanowiska nadzorcze PANA

Komunikowanie stanowiska nadzorczego Agencji

- ✓ Czy Agencja planuje organizację cyklicznych konsultacji merytorycznych dla FA/BR (osobiste, on-line, email)? Szczególnie małe FA potrzebują wsparcia
- ✓ Czy PANA może wydać opracowanie dobrych praktyk rynkowych, a nie tylko najczęściej stwierdzanych błędów w dokumentacji/funkcjonowaniu firm audytorskich?

Agencja planuje następujące formy prezentacji stanowiska nadzorczego:

- ✓ Raporty z kontroli tematycznych
- ✓ Odpowiedzi na zapytania kierowane w szczególności przez organizacje reprezentujące BR i FA
- ✓ Stanowiska nadzorcze Agencji, Q&A publikowane na stronie internetowej Agencji

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – regulacje ustawowe oraz ESG

- ✓ Czy będą zmiany w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym?
 - ✓ Agencja planuje kontynuację współpracy z regulatorem (MF) w zakresie ewentualnych dalszych prac związanych z rewizją przepisów ustawy
- ✓ Na jakim etapie są prace dot. procedur i standardów regulujących atestację sprawozdań ZR
 - ✓ Standard jest na etapie opracowania przez PIBR.
- ✓ Jakie działania informacyjne dotyczące wymogów związanych ze sprawozdawczością ZR zamierza podjąć PANA
 - ✓ Agencja informuje w ramach seminariów, konferencji, w tym organizowanych przez MF o planowanych pracach w zakresie wdrożenia standardów atestacji
 - ✓ Będziemy wspierać PIBR w zakresie realizacji przez Izbę roli edukacyjnej
 - ✓ Opracowane zostaną również polityki i procedury kontroli uwzględniające atestację sprawozdań ZR
 - ✓ Będziemy podejmować działania zmierzające wypracowania dobrych praktyk w zakresie atestacji sprawozdań ZR, w tym poprzez przeprowadzenie kontroli tematycznej zakończonej raportem podsumowującym wyniki kontroli,

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez firmy audytorskie – zagadnienia IT

- ✓ Czy w dobie prowadzenia akt badania głównie w formie elektronicznej PANA rozważa stworzenie wspólnej platformy elektronicznej (coś na kształt archiwum cyfrowego), na którą po zakończeniu badania biegły mógłby przekazywać zabezpieczony pakiet dokumentacji, tak by nie przechowywać jej wyłącznie na swoim komputerze lub w chmurze? I by bardziej zwiększyć bezpieczeństwo i trwałość przechowywania danych? Oczywiście na zasadzie dobrowolności?
 - ✓ Propozycja była proponowana przez Ministerstwo Cyfryzacji w 2023 r. Nie było jednak szerszego poparcia w odniesieniu do takiego rozwiązania
 - ✓ Agencja nie posiada informacji o planowanych działaniach regulacyjnych w tym obszarze oraz nie zamierza podejmować inicjatywy w tym zakresie

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez firmy audytorskie – zagadnienia IT (2)

- ✓ Czy możliwe jest wsparcie PANA w stosowaniu przez FA AI przy badaniu.
 - ✓ Stosowanie AI w badaniu sprawozdań finansowych jest podnoszone również na forum międzynarodowym przez duże FA
 - ✓ Rozwiązanie to wspiera FA i BR, natomiast nie wyłącza roli BR
 - ✓ Agencja analizuje rozwiązania występujące w tym zakresie na innych rynkach
 - ✓ Zachęcamy FA do wprowadzania takich rozwiązań

Wybrane zagadnienia zgłoszone przez FA – działania edukacyjne

- ✓ Jakie działania edukacyjne PANA planuje wprowadzić i kontynuować w zakresie funkcjonowania FA?
 - ✓ Seminaria, konferencje, webinary z udziałem przedstawicieli Agencji
 - ✓ Panel „Nowe regulacje w zakresie zrównoważonego rozwoju – perspektywa nadzoru” – Europejski Kongres Finansowy 2024 (z udziałem PANA, MF, UKNF)
 - ✓ Publikacje na stronie internetowej PANA
 - ✓ Agencja wspiera również działania PIBR obejmujące szkolenia i inne formy edukacji BR
 - ✓ Współpraca z SKwP (wspólne konferencje, możliwość współpracy w zakresie publikacji, m.in. Miesięcznik Rachunkowość)
- ✓ Powinno być więcej szkoleń lub prelekcji w zakresie funkcjonowania małych firm audytorskich
 - ✓ Agencja przeprowadziła ankietę dot. stosowania SWKJ m.in. przez małe i średnie firmy. Wnioski z badania zostały przekazane do PIBR. PANA wspiera również PIBR w działaniach szkoleniowych.

Plan spotkania

1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania
2. Wystąpienie prezesa Agencji
3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji
4. Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie
5. **Dyskusja i pytania**
6. Zakończenie

Dyskusja i pytania

Zapraszamy do zgłaszania się i dzielenia Państwa obserwacjami lub wątpliwościami oraz do wnoszenia postulatów odnośnie dalszej współpracy.

Plan spotkania

1. Powitanie uczestników i wprowadzenie do spotkania
2. Wystąpienie prezesa Agencji
3. Informacja na temat aktualnych tematów związanych z działalnością Agencji
4. Odniesienie się do wybranych zagadnień zgłoszonych przez firmy audytorskie
5. Dyskusja i pytania
- 6. Zakończenie**

Podsumowanie

Dziękujemy za uwagę.